

Tractatvs De// Beneficiis// Amplissimvs,// Et Doctissimvs

Garcia, Nicolaus

Coloniae Allobrogvm, 1618

§. 10. De regula mensium, & primò de iis in quibus differt à reg. antiquis,
&c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98538](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98538)

Addit etiam posthac singulariter † Gonzalez d. gloss. vlt. i. ma. num. quadragesimo quinto quod decretum irritans a positum in literis prouisionis factæ per Papam iure præuentionis de Beneficio vacante in mense ordinario, non inficit possessionem prouisi postmodum ab Ordinario, Castad. dei. 2. n. 7. de restituit. possidat. Puteus dei. 37. lib. 2. & quod fuit decum in vna Ro mana Canonica 7. Decembr. 1584. coram Sanctissimo Clemente VIII. & nouissime in Hispanen. Beneficij de Villanueva de mense Ian. 1604. coram D. Iusto. Ac quod Puteus d. decisi. 27. dicit Castad. laborasse i. querenda ratione, quare decretum irritans minus inficiat possessionem in vacante, quā in vacaturo, cum patens sit ratio, quia, si inficeret in iam vacanti, omnes secundæ gratiæ de vacante factæ per Papam essent uallæ. Et ipse Gonzalez etiam aliam rationem assignat, quia gratia de Beneficio vacanti in mense ordinario est magis nociua, & præiudicialis Ordinario collatori, ac prouiso ab illo ex his, quæ scripsit in §. quatuor proemio in principali. & hoc tetigit in glossa quinquagesima secunda numero sexagesimo primo. Quod quidem mihi non placet ex supra adductis, nec ratio Putei videtur bona. Tum quis facta semel per Papam prouisione valida de Beneficio vacante, non est inconueniens, quod secundæ prouisiones per eum factæ de tali Beneficio sint nullæ cum Beneficium iam sit prouisum, & primus habeat ius in illo, vel ad illud. Tum etiam quia decretum irritans positum in concessione, & gratia speciali, non ligat ipsum Papam, nisi dicatur etiam per nos, vt diximus supra d. n. 25. & tradit ipse Gonzalez d. gloss. vlt. q. 2. nu. 22. nec etiam ratio ipsius Gonzalez est bona, nam supposito, quod Papa præuenit Ordinarium, voluit illi præiudicare, & prouiso postmodum ab eo, & sic nihil mirum, si decretum irritans positum in prouisione Papæ illum afficiat, & illius possessionem inficiat. Et in d. decisione Hispanen. illud videtur obiter dictum, & incidenter consideratum, non principaliter decum, vt apparet ex ipso Gonzalez d. glo. vlt. n. 56. vbi meminit etiam de dicta decisione.

§. 10.

De regula mensum, & primò de iis, in quibus differt à regulis antiquis, &c.

SVMARIA.

Sper regula mensum hic posita nullus scribit, nam non solebat poni inter alias regulas, nisi posthac Gonzalez, n. 438.

Cum hec regula non soleret edi cum aliis, fuit alias in Rota resolutum, quod tunc non obstat interim prouiso ab Ordinario, n. 439.

Cum Sixtus V. fecisset separatim regulam mensum publicatam quarta May reservantem Beneficia à die publicationis vacatura, dubitatum est, an Canonici Gienen. qui vacauerunt dicta quarta May, comprehenderetur in reservatione? & Sixtus declarauit comprehendendi, n. 440. & consuluit Nan. & tenuit Rota n. 441. & caputur Gonzalez male carpens Nauarrum, numero 442.

Contingente ead. die vacatione Beneficij in mense reservato, & prouisione Ordinarij, nec non reservatione nostra regule cum aliis regulis factæ, censetur reservatio præcedere, etiamsi prouisus ab Ordinario anteriorem

possessionem haberet, quia tota dies comprehenditur in regula, & c. n. 443.

De origine, & principio regula mensum, & alternatiua remissive, & ordo seruatus in eius explicatione numero.

444.

Regula hac in aliquibus differt ab antiqua, numero 445.

A tempore Sixti fit usque ad conditionis beneplacitum, & sic durat toto tempore sui Pontificatus, nisi ab eo renouetur, cum antea soleret fieri usque ad quinquennium, & illo finito renouari, nu. 446. & ita tunc facta noua regula necessaria erat noua acceptatio alternatiue, nu. 447. & reprobatum sententia Gonzalez, numero 448.

A tempore Sixti V. addita sunt illa verba, ac consuetudines etiam immemorales optadi, &c. 449. n. quæ videntur superflue addita, nam in Beneficiis reservationis non cadit optio, numero 450. quamuis per mandatum de prouidendo, & reservationem de Beneficiis vacaturis pro aliquo non tollatur optio, quæ tamen tollitur per clausulas generales in eis contentas, numero 451.

Non est superflua derogatio addita, nam stante consuetudine saltem immemorali, aut indulto Apostolico optandi, reservata possunt optari, vt in dec. Bononiens. posita numero 452. & seq. quamuis verius videatur non posse dari d. consuetudinem stante interruptione per singulos Pontifices renouantes regulam, sed ad tollendam omnem difficultatem, & dubitandi occasionem, addita sunt illa verba.

Per reservationem spirituales Beneficij etiam motu proprio factam post vacationem ipsius, seu prouisionem à Papa de eo factam, non videtur sublatum ius optandi, & ius ad rem acquisitum, nisi illi derogetur, cum derogatione regula de iure quesito, & cetera numero 455.

An impediatur optio in Ecclesiis, vbi non optantur Præbende, sed præstimonij annexa? n. 456. cum seq. resolutum non impeditur, sed posse optari, licet secus sit in camera, domo seu prædio, vel loco, annexis perpetuo, & inseparabiliter Præbenda & in fructibus grossis, qui dantur pro Præbenda.

Pensio imposita super fructibus Canonatus Corduben. nec non præstimonij illi annexi, mortuo possessore, tota solui debet à successore in Canonatu, & nihil à successore in præstimonio, n. 459.

In alternatiua addita sunt illa verba, vere ac personaliter, nam in aliis aliter dicebatur n. 460.

Secunda alternatiua Pij V. non erat restricta ad residentes dumtaxat, sed ad residentes iuxta formam Concilij, & sic in tribus mensibus absentia permissa à Concilio illa gauderet n. 461. vbi ponitur decisio Rota, & num. seq. positum alia contraria. Et alias aliqui de Rota inclinabant Episcopum absentem etiam ultra triemestrem ex iusta causa, & permissu Papæ, debere gaudere dicta alternatiua num. 463. vbi ponitur decisio Rota.

Ex verbis d. secunda alternatiua Pij V. videbatur, quod Episcopus, qui uno anno absuit ultra tres menses, licet postea, resideret, non debebat pro illo anno ea gaudere. n. 464.

Ex d. verbis, vere, ac personaliter, vt Episcopus gaudeat alternatiua, requiritur vera, & realis residentia, & non per fictionem contra Germanum, qui etiam fallitur, dum existimat, Episcopos Cardinales egere alternatiua & tamen residere Rome, n. 466. & seq. vbi declarat S. Cong. circa hoc.

Ex illis etiam verbis clarum est non gaudere alternatiua E-

ua Episcopi, qui ob aliquam iustam causam exiit a diocesi, antequam breuiter reuertendi, vel qui nondum diocesim ingressus est, sed pararet ingredi, & inferretur ad causam de quodam Beneficio Segobien, numero 468.

Reprobatur sententia Gonzalez tenentis, quod si Episcopus non potest ingredi suam diocesim, nec in ea reside- re propter protentiam impiorum gaudet alternatiua, numero 469.

Addita etiam sunt illa verba, ad liberam ipsorum du- taxat, &c. n. 470. & sic, licet antea alternat. concessa Episcopis comprehendere Beneficia simultanea colla- tionis cum Capitulo, quod posset ea uti, etiamsi menses essent diuisi, tamen hodie id non procedit, num. 471. & seq. ubi adducuntur resolutiones Rota. Et reprobantur duo dicta Gonzalez, circa hoc, numero 473. & se- quenti.

Ille dicitur libera collatio, ad effectum alternatiue, que potest fieri a solo Episcopo absque alterius dispositione, presentatione, vel electione, consilio, consensu seu inter- uentu, aut alias n. 45.

Dicitur libera collatio, ad effectum alternatiue, quando collator tenetur conferre certo generi personarum, &c. n. 476.

Quando Episcopus esset in quasi possessione conferendi si- ne interuentu Capituli, intraret alternatiua in Cano- nicatibus, & Præbendis, n. 477. ubi ponitur resolutio Rota. Ad quod considerandus est ultimus status Be- neficii, videlicet, an Episcopus fuerit in quasi posses- sione libere conferendi, vel in contraria possessione, num. 478. & sufficit semiplena probatio istius quasi posses- sionis, n. 479.

Si duo Beneficia, quorum unum spectat ad prouisionem Episcopi, & alterum ad prouisionem alterius, sunt in- uicem unita, non habet locum alternatiua, quamuis se- cus, si spectarent ad prouisionem duorum Episcoporum, n. 480.

Episcopus non potest se iunare alternatiua in Beneficiis ad aliorum collationem spectantibus, n. 481.

Addita sunt etiam illa verba, seu etiam aliorum dispo- sitioni suæ, &c. n. 482.

Circa modum acceptandi alternatiuam fuit varietas in regulis, & a tempore Sixti V. ordinatur fieri ut sit, num. 483.

Acceptatio alternatiue est voluntaria, & negro inuitus illam acceptare tenetur, n. 484. semel vero acceptata non poterit Episcopus pœnitere, & ab acceptatione re- cedere, nisi Papa acceptauerit renuntiationem, n. 485. & acceptatio alternatiue cessat per translationem ac- ceptantis ad alium Episcopatum, in quo, si vult ea uti debet, de nouo acceptare n. 486. & acceptatio al- ternatiue nihil aliud est, quam mentis & voluntatis declaratio, & sic facta ab excommunicato tenet, nu- mer. 487.

Acceptatio alternatiue debet fieri per literas patentes, id est apertas, num. 488. subsignatas, id est subscriptas manu propria ipsius Episcopi, num. 489. & suo sigillo munitis num. 490. & non est necessaria adhibito te- stium, nec interuentus notarij seu secretarij num. 491. debent tamen fieri in propria Ciuitate, vel Diocesi, non extra, num. 492. & ad datarium transmitti, nu- mero 493. & ab eo recognosci d. 494. nec hodie est necessaria expeditio literarum alternatiue, ut olim n. 495.

Si datarius organum Papæ admittet acceptationem al- ternatiua factam non seruata omnino a forma, vale- ret, n. 496.

Hoc de acceptatione alternatiue inducitur est aduentan-

fraudes circa usum ipsius n. 497.

Formula literarum acceptationis, & fidei, que datur per datarium, a quibus ponitur, n. 498.

Per fidem datarij probanda est acceptatio alternatiue, aut per librum dataria & non presumitur eam facti, sed debet probari a fundante se in alternatiua, & si liber dataria inueniri non posset, quomodo probetur, numero 499.

Roma satis probatur acceptatio alternatiue per fidem alicuius notarij, quod est in libro datarie, sicut alias fuit resolutum de familiaritate n. 500.

Qui dicit Episcopum gaudere alternatiua, satis fundat intentionem in acceptatione, & presumptione iuris, quod Episcopus residet, & contrarium dicens id pro- bet secundum Rotam nu. 501. sed contrarium tenetur cum Gonzalez, & Rota, alias, nempe quod fundans se in alternatiua tenetur probare, non solum acceptatio- nem, sed etiam residentiam Episcopi, quæ non presu- mitur n. 502. quamuis sit aliqualis presumptio, quod quis resideat in loco, ubi residere tenetur, quæ cum a- liquibus administris seu alia presumptione sufficiat ad probat. & c. n. 503.

Impetrans Beneficium, vii reservatum ob non residen- tiam Episcopi, debet eam plene, & concludenter pro- bare n. 502.

Prouisus Apostolicus de Beneficio vacante in mense Martij vel Sept. tanquam reservato ex eo quod Epi- scopus gaudet alternatiua, non solum tenetur probare acceptationem illius, sed etiam quod Beneficium sit libe- ra collationis secundum Gonzalez, quod tamen solum videtur procedere in Beneficiis, quæ de iure non sunt libera collationis n. 505. ubi an ea probatio debeat esse concludens?

Prouisus Apostolicus in aliquo ex mensibus Martij, & Sept. qui cessante alternatiua sunt Ordinary, non te- netur probare, quod Episcopus residebat in mensibus Febr. & Aug. respectiue, vel saltem in ipso mense Martij, aut Septembris, licet non ex ratione, Gonza- lez numero 506.

Alternatiua non desinit gaudere Episcopus non residen- s in mensibus Iunij, & Dec. qui semper sunt Ordinary, & consequenter prouisus ad Episcopum d. Beneficiis in eis vacantibus non tenetur probare residentiam, sicut in aliis quatuor mensib. contra Goncal. n. 507.

Reservatio mensium Apostolicorum, & alter- natiua pro Episcopis residen.

Item Cupiens idem D. N. Papa pauperibus Clericis, & aliis bene meritis personis providere omnia Bene- ficia Ecclesiastica, cum cura, & sine cura secularia, & quorumvis Ordinum regularia qualitercumque quali- ficata, & ubicumque existentia in singulis Ianuarij, Fe- bruarij, Aprilis, Maij, Iulij, Augusti, Octobris, & No- uembris, Mensibus, usque ad sua voluntatis beneplaci- tum extra Romanam curiam, alias quam per resignatio- nem quocumque modo vacatura ad collationem, proui- sionem presentationem, electionem, & quamvis aliam dispositionem, quorumcumque collatorum & collatricum secularium, & quorumvis Ordinum regularium (non tamen S. R. E. Cardinalium, aut aliorum sub concordatis inter Sedem Apostolicam, & quoscumque alios iuris & per eos, qui illa acceptare & observare debuerant acceptatis, & observatis quæ cedere non intendit cõpre- hensorum) quomodolibet pertinentia dispositioni sua ge- ner aliter reservauit, volens in supplicationibus, seu con- cessionibus gratiarum quæ de dictis Beneficiis tunc va-

canibus, etiam Motu proprio fient, de mense in quo vacauerint dispositione mentionem fieri, alioquin gratias nullas esse, ac consuetudine etiam immemorabiles optandi maiores, & pinguioribus Præbendis, nec non privilegiis, & indulgentiis Apostolicis circa ea, ac etiam disponendi de huiusmodi Beneficiis, aut, quod illa sub huiusmodi reservationibus nunquam comprehenduntur etiam cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, & fortioribus efficacioribus & insolitis clausis, nec non irritantibus, & aliis decretis quibusvis personis, & Collegiis cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis existentibus quomodolibet concessa aduersus reservationem huiusmodi minime suffragari. Insuper Sanctitas sua ad gratificandum Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis intenta, ipsis quandiu apud Ecclesias, aut dioceses suas vere, ac personatiter resederint, dumtaxat de omnibus, & quibuscunque Beneficiis, cum curis, & sine cura secularibus, & regularibus ad liberam ipsorum dumtaxat, non autem aliorum cum eis dispositionem, seu presentationem, vel electionem, nec etiam cum consilio, vel consensu, seu interuentu Capitulorum, vel aliorum, aut alias pertinentibus, que antea in mensibus Febr. April. Iun. Aug. Octobr. & Decembr. extra curiam ipsam vacare contigerint (dummodo alias dispositioni Apostolicæ reservata, vel affecta, non fuerint) libere disponendi facultatem concessit, ac etiam voluit, ut, si ipsi in collatione, aut alia dispositione Beneficiorum in aliis sex mensibus, videlicet Ian. Martij, Maij, Iulij, Septembr. & Nov. vacaturorum (que etiam dispositioni sue, ut præfertur reservantur) seu etiam aliorum dispositioni sue, & dictæ sedis alias quomodolibet reservatorum, vel affectorum, sese intromiserint, aut quominus provisiones, & gratia Sanctitatis sue de illis debitum effectum consequantur, impedimentum quoquo modo præstiterint, usque benefficio predicta facultatis, eo ipso privati existant, ac collationes, & alie dispositiones de Beneficiis illius præextin deinceps faciende nullius essent roboris, vel momenti. Illi vero, qui gratiam alternatim predicta acceptare voluerint, acceptationem huiusmodi per patentes literas manu propria subscriptas, suoque sigillo munitas, & in sua quisque civitate, vel Diocesi datas declarare, & literas ipsas huc ad datarium Sanctitatis sue transmittere teneantur, quibus ab eo receptis, & recognitis, tunc demum, & non antea, vii incipiant gratia supradicta, discernens sic in predictis omnibus per quoscunque & c. indicari debere ac irritum, & c.

⁴³⁸ Vper hac regula nullus commentator scribit, nam non solebat edi, & poni inter alias regulas Cancellariæ, sed separatim. & quamvis Paulus Granutius ad Simonetam de reservat. quest. 45. litera B. dixerit, hanc constitutioni commentarium prope diem edendum, non sine ingenti labore iam parare, nunquam edidit huiusmodi commentarium. A longe posthæc scripta prodiit glossa, seu commentatio ad hanc regulam Hier. González Hispani, Romæ aduocati. Cuius liber Romæ editus anno 1604. ad manus meas non venit, nisi intrato anno 1607.

⁴³⁹ Vnde, cum hæc regula non solum non foret edi cum aliis regulis Cancellariæ, in Auximana Castri Baldi de anno 1552. coram D. Rosanen. fuit dictum, quod, si regula reservatoria octo mensium non fuit edita cum aliis, quæ ligant in crastinum assumptionis Patris, non obstat interim prouiso ab Ordinario, ut per Cotam dec. 58. in suis miscellaneis manuscriptis, facit dec. Mohedani decimatercia, de priuilegiis, ad si. libri alias reserua.

Vnde etiam, cum Sixtus V. post regulas Cancellariæ separatim fecisset regulam mensium, quæ fuit publicata die quarto Maij 1585. in qua reservauit Beneficia à die publicationis vacatura in mensibus Maij, & c. ut in Bullario post regulas Cancellariæ Sixti constitutione 18 dubitatum fuit in vna Giemen. Canonice, qui vacauit d. die quarto Maij, an comprehenderetur in d. reservatione? in quo idem Sixtus V. per aliam regulam editam die 27. Iulij eiusdem anni declarauit, Beneficia, quæ in ipsa die 4. Maij vacarunt comprehensa esse sub dicta reservatione, & mentis & intentionis suæ ita fuisse & c. ut in d. Bullario vbi supra.

Et ita in d. causa Giemen, & consuluit Nau. conf. 31. de Præb. vbi id fundat, quem sequitur Zerola in praxi Episcopali 2. par. verb. alternatiua. §. 5. & tenuit Rota 4. & 11. Maij 1587. coram D. Robustio vbi sic dicitur. Vltimo non obstant quæ dicuntur de publicatione regula reservatorie huiusmodi. Roma, circa horam 10. circa meridiem, quia stante declaratoria S. D. N. res non habet difficultatem, & hac declaratoria videtur satis honesta, quia reservatio de Beneficiis vacaturis à die quarto Maij, capite vacantis in illa ante publicationem, dummodo ante publicationem non sit prouisa per Ordinarium, Simoneta de reservat. q. 47.

Vnde González. §. 1. §. proem. n. 59. perperam & inconsiderate carpit Nau. d. conf. 31. de Præb. dicens non considerasse Nauarrum ibi, nec animaduertisse, quod regula Cancellariæ Sixti V. & sic regula mensium, die 4. Maij 1585. publicata, fuerant factæ in crastina die assumptionis, videlicet 25. mensis Aprilis præcedens. ut ex proemio ipsarum regularum Sixti V. constat in quo aderat Ecclesia, Quas etiam ex tunc suo tempore duraturas observari voluit, & c. cum potius González non considerauerit, quod regula mensium Sixti V. non fuit edita cum aliis regulis, sed post, & falso etiam ait González regulas Cancellariæ Sixti V. fuisse publicatas die 4. Maij, nam potius fuerunt publicatæ die 2. Maij, ut ad si. ipsarum regularum dicitur.

Sicut etiam male ait idem González §. 3. proem. d. 128. quod si eadem die contingeret vacatio Beneficij in mense reservato, & prouiso Ordinarij, nec non reservatio nostræ regulæ, ut puta, quia eadem die Papa regulas Cancellariæ faceret, cessante possessione prouisi ab Ordinario, præsumeretur reservatio anterior, & ligaret manus Ordinarij, secus tamen esset, si prouisus ab Ordinario anteriorem possessionem haberet, quam alius post modum à Papa prouisus, ex c. si à Sede, de Præb. in 6. & ibi Gemin. post Lapum n. 4. & Fran. n. 6. Æneas de Falcon. q. 4. principali effectu 33. & Simoneta q. 79. ex n. 4. male inquam in hoc ait González, nam, cum regulæ Cancellariæ fiant cum clausula, quod ex tunc, id est, ex die qua fiunt ligent, & obseruentur in illo casu, etiam si prouisus ab Ordinario anteriorem possessionem haberet, censeretur reservatio præcedere vacationem Beneficij, & prouisione Ordinarij in illa die, ex quo tota dies comprehenditur in regula, quicquid esset de Beneficio ante publicationem prouiso, in specie dictæ decisionis Giemen. vbi reservata erant Beneficia à die publicationis regulæ vacatura. In qua etiam verius puto Beneficium ante publicationem prouisum, esse sub reservatione, cum illa die vacauerit, maxime stante dicta declaratoria Sixti. Nec contradicit Simoneta d. qu. 74. qui loquitur de simplici reservatione de Beneficiis vacaturis, seu cum vacauerint, quam ait trahi etiam ad vacantia. Et quod tradunt

Sedunt Dd. in d. ca. si à Sede. & Aneas & Simoneta 9. 79. per Gonzalez allegati, est quando simplex reformatio Beneficij, & collatio Ordinarij eodem die concurrunt.

444 De origine autem, & principio regulæ mensu & alternatiuæ, vide Bursatium *conf. 126. l. secundo, à n. 101.* & in huius regulæ explicatione ego hunc ordinem seruavi, & seruo, primo noto ea, in quibus nostra regula differt ab antiquis (nam in multis ab eis differt) explicando obiter quæ sese offerunt, & ex verbis differentibus, resultant, & inferuntur; secundo in alio §. agitur de explicatione regulæ, & notabilibus, quæ ex eius verbis, seu circa ea deducuntur, tertio in alio §. agitur in particulari de alternatiuæ, & multa dubia examinantur circa eam.

445 Ad primum igitur deveniendo, præmittendum est regulam hanc mensu, & alternatiuæ in aliquibus differre ab antiqua, in hac enim sunt aliqua addita, seu mutata, quæ non erant in antiqua.

446 Et in primis à tempore Sixti V. fit huiusmodi reg. & reservatio vsq; ad Papæ eius condit. beneplacitum dicendo, *Vsq; ad suæ voluntatis beneplacitum.* Et sic durat toto tempore sui Pontificatus, nisi ab eo fuerit reuocata. *si. grauiose de rescrip. in 6. & ibi glossa & Dd. Nauar. d. conf. 31. de Præb. n. 2. & Zerola supra §. 2. cum tamen antea soleret fieri, vsq; ad quinquennium, & illo finito renouari, vt in regula Pij V. & Greg. XIII. & ita post finitum quinquennium facta noua regula, necessaria erat noua acceptatio alternatiuæ, vt fuit tentum per Rotam coram Sanctissimo Clemente VIII. in vna Egitanen. Beneficiorum 19. Ian. 1579. infra adducta, n. 463. quæ in decisione Faentina Canonici de anno 1585. infra adducta n. 693. dicatur ex stilo seruari, vt alternatiuæ acceptatio censetur continuata, etiam post lapsum quinquennij. Quod mihi non videtur certum.*

448 Ex qua decisione Sixti V. Faentina male etiam inquit Gonzalez §. 4. *proem. n. 17.* quod temporibus præteritis, cum solum fiebant regulæ reformatio mensu ad certum limitatum tempus, veluti quinquennium, quod etiam seruatum fuit vsq; ad tempus Pij V. & Greg. XIII. tunc de stilo ex taciturnitate Papæ, & Episcopi censetur facta prorogatio ad aliud quinquennium ad instar locationis, & cōductionis. *item queritur §. qui implere ff. locat.* quod quidem non est verum, imo finito quinquennio renouabatur d. reservatio, vt diximus. Et si non renouaretur, ea omnino cessaret finito tempore. Et Gonzalez male allegat d. dec. Faentinam, quæ non dicit, quod finito quinquennio reservatio censetur prorogata ad aliud quinquennium, sed quod renouata regula alternatiuæ acceptatio censetur continuata.

449 Secundo à tempore Sixti V. addita sunt illa verba. *Et consuetudines etiam immemorales optandi maiores, & priuiores Præbendas, nec non p. in legia, & indulta Apostolica circa ea.*

450 Quæ verba videntur superflue addita, nam in Beneficiis reservatis, siue sint generaliter reservata siue specialiter motu proprio, non cadit optio, Domin. & Fracusin c. si. §. in præbendis de consuetud. in 6. Gaspar de Perusio de reserua. 2. §. Aneas de Falcon. 4. §. effectus 5. Simoneta §. 45. & ibi Granatius *littera B. & §. 54. n. 6.* Probis ad Monach. in d. ca. §. n. 8. Gigas de pensio. §. 63. n. 9. Parif. cons. 10. p. 4. ex n. 5. Flam. Parif. de resignatione Benef. l. 2. §. 20. & Zechus de repu-

blic. Ecclesiastica ca. 14. de Canonici n. 4. 13. & Rota dec. 1. de rerum permutat. in nouis n. 4. & in additione, n. 7. Callad. dec. 4. de concess. Præb. Put. decif. 4. li. 2. Mohed. 27. de Præb. alias 297. vbi quod regula reformatio 8. mensium obstat optioni, & quod in vacantiis in mensibus prædictis non sit locus optioni, &c. & Rota in Bononien. optionis infra adducta, n. 452. & nouissime posthæc Gonzalez gloss. 34. n. 2. nec est necessarium secundum ipsos in reservationibus fieri derogationem, saltem cum clausula generali, (cum qua tamen id clarum videri, nec esse amplius disputationi locum, ait Mandosius ad I apum allegat. 84. *littera k.*) quamuis id velit Staphileus de literis gratiæ ut. de vi, & effectibus clausularum. §. quomodo derogetur statutis, & consuetudinibus num. 4. & Zerola in praxi. 1. p. verb. Canonici §. 7. 7. conc. atque Aneas de Falcon. supra effectus 30. quod optans sciēter Beneficium reservatum, nō solum illud nō obtinebit, imo non poterit admissum redire ca. si Beneficia de Præb. in 6 sequitur Granatius d. §. 54. n. 7. & tradit Gonzalez d. gloss. 34. à n. 84. & 94. & facit consilium Calderini 6. de consuetudine.

451 Quamuis per mandatum de prouidendo seu expectatiuam & reservationem, etiam motu proprio de Beneficiis incertis vacaturis pro aliquo, non tollatur optio Gemin. *conf. 104.* quem sequitur Rota vt per Gambartum dec. 9. & Simonetam d. §. 45. num. 6. quæ tamen tollitur per clausulas generales, non obstantibus, &c. in eis contentas, vt per Gonzalez d. gloss. 34. n. 3. qui allegat Rotam, dec. 5. de consuet. in nouis. Callad. d. decif. 4. n. si. de concess. Præb. Crescentium de cessione nona cod. titul. & Francum Marcum decisione 1269. l. 1.

452 Sed eo non obstante dicendum est, non esse superfluum d. derogationem de nouo additam. Nam stante consuetudine saltē immemorali, aut indulto Apostolico optandi Beneficia, seu præbendas, reservata possent optari, vt in d. Bononien. optionis nono Ianuarij millesimo quingentesimo septuagesimo nono coram Dominis Rubels, seu Lancelloto, quæ sic ait, *dubium à me propositum de ordine Sanctissimi conuincit res difficultates, prima est, an Beneficia reservata optari possint in qua sunt resolutum, non posse optari, siue sint specialiter reservata in fauorē certæ personæ, siue generaliter, vt tradit Ancharan. in c. si. n. 1. & col. si. verif. quæro, de consue. in 6. & ibi Gemin. §. in præbendis num. 3. Francus n. 6. Probis ad Monachum n. 18. Colletarius in c. ex tenore nu. 6. de concess. Præb. Card. conf. 16. circa fin. Gemin. conf. 30. col. 2. verif. ad secundum vbi testatur de commun. Rota dec. 2. de consuetud. in nouis, & decif. 1. n. 4. de rerum permut. in nouis dub. 2. Putius dec. 4. de priuileg. Mohed. 296. Millis verb. consuetud. optandi non habet locum in Beneficiis reservatis, Lapie allegatione 84. n. 2. Franc. Marcus decif. 1271. l. 1. Staphil. de literis gratiæ fol. 101. Ferret. conf. 227. n. 4. Gigas de pensio. quæstione 63. numero nono Simoneta de reservatio. c. 65. Aneas de Falcon. in eodem tractatu quæstione quarta principali §. effectus, Callad. de cessione quarta numero primo de concessione Præbendæ, vbi de commun. Parif. consil. 10. vol. 4. & in reservatione, ob vacat. apud Sedem ad rex in d. §. in Præbendis, Aneas de Falcon. d. tract. 2. effect. numero secundo Gigas, d. quæstione 63. numero decimo Parif. d. consil. 10. numero 3. Staphil. vbi supra ver. cessat, Rota d. dec. 4. ratio est, quia Papa in Beneficialibus habet amplissimam potestatem ca. secundo de Præbendis in sexto & reservando affici Benefi-*

cia, & inficit totum quicquid disponitur in contrarium, & derogat omnibus iuribus & statutis, & admittit omnem potestatem conferendi, & sic tollit iura, quae dant potestatem optandi, ut post 10. de Lignano tradit Gemin. in d. §. in Præbendis n. 3. ubi Fran. numero 6. & in reservatione 8. mensium, de quibus in reg. Cancellaria est d. decisi. Mohedani 296. Putei d. decisione quarta Rota d. decisione prima de rerum permutatione. Secunda est difficultas, an saltem possit optari stante consuetudine optandi reservata, & in consuetudine legitime praescripta voluit Calder. conf. 3. de consuetudine, quod potest optari, & queritur hac consuetudo, licet sit contraria, & est rationabilis, & ideo potest praescribi cum legitimo tempore, sequitur Staphil. d. fol. 101. versiculo autem valeat, licet de veritate huius cons. dubiet Eneas de Falcon. d. effectus 5. col. pen. vers. est bene verum, dicens Calderinum fuisse audacter locutum. Quo vero ad consuetudinem immemorabilem Domini teneant illam valere, moti ex generalibus regulis, quia immemorialis consuetudo sufficit, etiam ad acquirendam specialiter reservata Principi c. super quibusdam. §. praeterea de verborum significat. Abb. in c. cum nobis col. pen. de praescrip. laf. conf. 108. col. pen. vers. tamen ea vol. 2. Balbus de praescriptione 2. p. 2. principalis q. 6. Ferrerius conf. 141. num. 30. cum aliis, de quibus per Gabr. de praescrip. conf. 1. n. 3. vers. amplius habet enim haec immemorialis consuetudo vim privilegii, & legis, & ex ea potest etiam allegari titulus foundationis, & quilibet alius titulus de Mundo, ut dicunt allegati Dd. Fel. in c. causamque col. 3. & 4. de praescrip. Feder. 234. col. 2. vers. sic ad propositum. Stante ergo probata ista immemorialis, non est dubium, quod est legitime praescripta consuetudo, & sic intrabit de consil. Calderini, quod Domini approbant. Sed circa hanc difficultatem aliqui ex Dominis dubitabant, si hac immemorialis posset probari, ex quo singuli Pontifices renouant regulam de mensibus reservationis, per quam interrupta videtur ista immemorialis, unde quando fuit inchoata, fuit interrupta per dict. reg. nec potest tempus unius Pontificis coniungi cum tempore alterius stante interrupt. Socin. in l. mihi, & Titio, §. in legatis post princip. de legat. 1. & propterea dixit Cald. in d. consil. 3. col. fin. vers. ad illud vero, quod talis consuetudo optandi ad hoc, ut reuertitur, non debet esse interrupta per c. illud de praescrip. c. cū de Beneficio, de Præb. in 6. & ad inducendam interruptionem opus est quod interueniat aliquis actus contrarius d. consuetudini, ut ibi per eum, & tradit Ancharr. in d. capit. fin. vers. quero, ubi per Gemin. Francum, & alios de consuetudine in 6. Gigas d. q. 63. nu. 8. super hac tamen interruptione nihil Domini resolverunt, sed nunc praesupponunt consuetudinem immemorabilem introductam, & probatam 3. erat difficultas, an indultum concessum Card. de conferendo Beneficia vacantia in 8. mensibus reservationis ex dicta regula Cancellaria obstat, quominus reservata possint optari in vim dict. consuetudinis immemorialis, quae nunc praesupponitur probata? & Domini resolverunt non obstat, momentis, quia huiusmodi indultum conferendi ex obseruantia Rotae non semper recipit interpretationem, ut ampliet facultatem conferendi, quam habent ordinarij in suis Ecclesiis, sed tamen, ut illis reservat. non obstantibus possint ipsi libere conferre Beneficia ad eorum collat. spectantia, perinde ac si dict. reservationes non emanauerint, ut colligitur ex tenore indultorum, & est dec. 3. Cassadori de priuilegiis. Putei dec. 4. eodem Simoneta dec. 28. Mohed. 179. hinc est, quod intelliguntur huiusmodi indulta de illis Beneficiis in quorum quasi possessione conferendi ipsi

Ordinarij existunt iuxta conf. Cald. 23. de Præben. dec. 5. eodem tit. in antiquior. 49. de rescript. in antiquis, Mohed. d. dec. 179. Puteus d. dec. 4. de priuilegiis. unde quemadmodum Ordinarij impedire non possunt optationem sine indulto, ita non possunt cum indulto, Putei dec. 4. de priuilegiis. in fi. quare, si cessarent reservationes, non posset Cardinalis habens indultum conferre Beneficia, quae vigore d. consuetudinis immemorialis possunt optari, ergo minus potest conferre vigore indulti, quod non augeat facultatem conferendi, sed tantum remouet obstacula, & impedit reservationum, ut dictum est, ex supradictis inferitur non obstat allegatum dec. Paleotti 357. praesupponebatur, quae fuit facta in causa Regimen. Canonici, nec reperitur inter alias eius decisio, quae circumferuntur, in qua dec. Rota dixit censeri derogatum immemorialis consuetudini optandi reservata per clausulas derogatorias appostas in quadam provisione Papae, in quibus clausulis derogabatur consuetudini, & statutis qualibet auctoritate firmatis, & si esset necessaria specialis derogatio, cum clausula, quorum tenores, &c. & similes clausulae sunt appostae in indulto, de quo agitur, quia Domini respondebant diuersos esse terminos questionis nostrae a terminis d. decisionis, illa clausula erant posita in provisione Papae, non in indulto remouente obstacula. Praeterea in illa decision. praesupponebant adesse reservationem, quae etiam hic non adest, nam regula reservationis 8. mensium non comprehendit Cardinales, sed illos in specie excepti, ut etiam declarat dec. Mohedani 296. Cressen. dec. 218. non obstat quod d. clausula indulti derogantes consuetudinibus censentur etiam derogare consuetudini optandi, quia respondebatur, quod postquam indulta, ut dictum est, nihil aliud continent, nisi quod remouent obstacula, ita etiam d. clausula non possunt operari, quod per eas sit ampliata, & altera a principalis dispositio ipsius indulti, sed tantum confirmatur, & conuallidatur iuxta Clemen. de Præb. Decius consil. 2. n. 10. Felin. in c. clicit, num. 7. vers. 3. limitat. de Offi. Ordin. & in terminis iuris optandi est d. consilium Cald. 3. de consuet. hinc est, quod dicitur, clausulas derogatorias solum operari in his, quae perimunt gratiam, Felin. in c. nonnulli in princ. colum. 11. vers. nota. de rescript. Rota 13. in add. de Præben. at principalis dispositio indulti ea est, ut Cardinalis possit conferre in omnibus mensibus, prout de iure poterat ante reg. 8. mensium, sed de iure non poterat conferre Beneficia, in quorum quasi possessione optandi alius existit ab immemorabili tempore quae immemorialis operatur vim privilegii Apostolici legis & foundationis, ut dictum est, non obstat, quod indulto datur etiam facultas conferendi spectantia ad inferiores quatenus sunt reservata, quia respondetur, quod intelligitur eo modo, quo possunt conferre inferiores si non essent reservata, sed inferiores non tollent optiones, ergo nec indultum.

De qua dec. meminit Anast. Germonius [†] de indultis Card. §. etiam ex eo, a n. 16. & posthac González gloss. 33. num. 6. & gloss. 34. a num. 6. dicens, quod stante consuetudine immemorabili optandi in quibuscumque mensibus, cessabat reg. nostra, quae non auferebat talem consuetudinem, ut in d. Bononien. optionis, & quod in alia Gadicens. iuris nominandi 11. Feb. 1581. coram Bubalo, fuit similiter resolutum, quod istius reg. reservatio non auferebat consuetudinem immemorabilem prouidendi in quibuscumque mensibus, & ideo, inquit ipse González, praedicta verba non sine maxima consideratione, & effectu addita fuisse ad remouendum immemorales consuetudines, & Apostolica indulta optandi in omni.

omnibus mensibus, præsertim, quia non solum valebat consuetudo immemorialis optandi Præbendas referuatas, sed etiam alia consuetudo ordinaria tenebatur, ut consilium Calder. d. cons. 3. de consuet. licet pluribus illius sententia non placeret, ut per Anast. Germod. d. 8. etiam ex eo n. 15. quod hodie, inquit Góngal. penitus cessat attempta reg. nostra. Et alias in vna Vercellen. Canonici, & Archipresbyteratus 27. Apr. 1594. coram D. Penna fuit dictum, Quod consuetudo immemorialis optandi in mensibus referuatis iuxta cons. Calder. 3. de consuetud. hodie non suffragatur, cum per recentius Cancellaria regula sublata, sine qualibet consuetudine optandi, etiam in mensibus referuatis, & cetera.

44 Quamuis ego verius existimen, non posse dari d. consuetudinem, nec ordinariam, nec immemoriam, emstante interruptione per singulos Pontifices renouantes regulam, ex adductis in d. dec. Bononien. in 1. & 2. difficultate, licet super hac interruptione nihil Domini resoluissent. Facit consilium Nau. 1. de feris, ubi ait, quod contradictio superiorum interrumpit consuetudinem argu. notatorum in c. si de consuetud. & quod tradit P. Rauennas, de consuet. sect. 4. n. 18. & vide infra n. 557. sed ad tollendam omnem prorsus difficultatem, & dubitandi occasionem, quæ ex d. dec. Bononien. oriebatur per Sixtum V. & eius successores, vtiliter addita sunt illa verba, ex quibus ita Rota hoc habet pro constanti, ut in dubium reuocari non valeat, Góngalez d. gloss. 33. n. 7. & si cessantibus d. verbis in nostra reg. additis posset dari consuetudo, saltem immemorialis optandi referuata, dicendum esset ea stante, etiam hodie optari posse referuata per alias regulas, cum in illis non sit addita huiusmodi derogatio, nec sint huiusmodi verba.

45 Per reservationem tamen specialem alicuius Beneficii, etiam Motu proprio factam post vacationem ipsius. seu per prouisionem à Papa de eo factam, non videtur sublatum ius optandi, & ius ad rem acquisitum per consuetudinem optandi, nisi illi derogetur cum derogatione regulæ, de non tollendo iure quaesito, ex traditis per Aeneam de Falcon. 4. q. effectus 47. nu. 9. Sarnen. d. regul. de non tollendo iure quaesito, q. 1. vers. septimus modus, & per Zerolam 1. p. verb. canonici. §. 7. 3. conclus. ubi hoc tenet. Et videtur sequi Zechus de republic. Ecclesiasticar. 24. de Canonici n. 4. vers. 1. & ex dictis sup. n. 2. 5. & p. præced. c. 3. 7. modo, ubi vide. Vnde etiam videtur requiri derogatio d. regula de iure quaesito in casu, de quo per Plaminium Parisium d. libro 2. questione vigesima numero nono.

46 Sed est difficultas, si impediatur optio in Ecclesiis, ubi non optantur Præbendæ, sed præstimonium annexa pinguiora, verbi gratia, in Ecclesia Corduben. in qua quot sunt Canonici, & Præbendæ, tot sunt præstimonium annexa, & ex statuto & consuetudine illius Ecclesiæ Canonici iuxta suam antiquitatem per optionem successiue ascendunt ad præstimonium pinguiora? si difficultas inquam est, an decedente aliquo Canonico, in mense referuato, præstimonium illius possit optari per Canonicum antiquiorem? nam videtur quod non, ex Aeneam de Falcon. d. 4. 7. effectus 19. ubi ait, quod reservatio per vacationem in curia non solum impedit optionem ipsius Beneficii, d. c. vlt. de consuetud. in 6. verum etiam impedit, quod non possit optari camera, quæ erat illius, per cuius obitum vacauit Beneficium Cardin. cons. 16. vers. sed alius est casus, pro quo facit, quod reservatio Beneficio regulari, intelligitur referuatus

locus, qui debetur obtinenti Beneficium referuatum præcl. Cancellaria fol. 92. vers. reservatio Beneficio regulari in §. nota plura notabilia, tam circa Beneficia referuata, quam non referuata. Vnde ille, qui habuit Præbendam taliter referuatam, quæ alias poterat optari, intrat in locum prædefuncti, quo ad Præbendam, & Cameram, quia est annexa illi Præbendæ referuata, non tamen intrabit, quo ad stallum in choro, & vocem in Capitulo, sed sedebit in ultimo loco, & ius optandi in tali Ecclesia non competit sibi, nisi postquam erit antiquior in receptione. Hæc Aeneas ibi, facit etiam dec. 4. de consuet. in nouis, quæ ait, quod sicut Canonici, & Præbenda in Curia Romana vacantes per alicuius obitum, optari non possunt vigore consuetudinis sui c. fin. de consuetud. l. 6. ita nec grossi fructus per d. Canonicum in curia defunctum obtinenti possunt optari, etiam illi grossi fructus redirent ad Capitulum, prout Greg. XI. declarauit per suam Bullam. Quam decisionem sequuntur Francus d. c. si. §. Præb. n. 3. Millis verb. consuetudo optandi, sicut non potest fieri, Gigas q. 63. n. 10. Staphil. sup. sub n. 3. Franc. Marcus dec. 1268. lib. 1. Flaminio Parisius d. 1. 2. q. 10. n. 7. & nouissime Góngalez d. gloss. 34. num. 31.

Nihilominus in prædicta difficultate videtur dicendum, posse optari, nam in proposito casu præstimonium non est annexum Canonici, & Præbendæ æque principaliter, & ut titulus distinctus, sed accessorie, & per modum incorporationis, & suppressionis ac tanquam prædium pro Præbenda temporali applicatum tali Canonici, & Præbendæ, non perpetuo & inseparabiliter, sed pro vita illius Canonici, iuxta dicta per Gigan. q. 63. nu. 3. & sic non cadit sub reservatione, & ita practicitur in d. Ecclesia Corduben.

Nec obstat d. doctrina Aeneæ de Falcon. & præctica Cancellariæ sup. quia procedit in camera, domo seu prædio, vel loco annexis perpetuo & inseparabiliter Præbendæ seu Beneficio, ut post hæc tradit Góngal. d. gloss. 34. n. 32. allegans dec. Caputaq. 282. n. 1. p. 2. quam vide. Nec etiam obstat d. dec. 4. quia procedit in fructibus grossis, qui dantur pro Præbenda.

Ex quo alias Rota in vna Corduben. pensionis 2. Maij 1594. coram Illustrissimo Card. Mantica resoluit, & pensionem impositam, & referuatam super fructibus, & distributionibus cuiusdam Canonici, & Præbendæ d. Ecclesiæ Corduben. quos quidam Ferdinandus possidebat, nec non præstimonij de las Herreras, dicto Canonici annexi mortuo d. Ferdin. possessore, & in Canonici & Præbenda succedente D. Did. Fernan. de Corduba, in præstimonio vero per optionem D. Ioan. de Spinosa, totam pensionem solui debere a successore in Canon. & nihil a successore in d. præstimonio de las Herreras, iuxta Gigan. sup. non obstante, quod pensio expresse esset imposita super fructibus Canonici, & præstimonij de las Herreras, quia id est causa demonstrationis, & perinde ac si solum imponeretur super fructibus Canonici, & c. quamuis antea in eadem causa Rota tenuisset contrarium 30. Aprilis 1593. coram eodem D. Mantica, scilicet pensionem diuidendam esse pro rata fructuum Canonici, & præstimonij inter successorem Canonici, & successorem præstimonij, & c. de qua vltima decisione meminit Góngalez d. gloss. trigesima quarta numero 46. male tamen eam referens, & dicens esse coram Illustrissimo Blanchero.

460 Tertio in alternatiua addita sunt illa verba, *vere ac personaliter*, nam i. regula pij V. super reservatione mensium, & alternatiua facta de mense Ian. 1565. ad quinquennium, quæ est in Bullario constitut. 164. solum dicebatur ei, quod quotiescumque, & quamdiu apud eorum Ecclesias, seu in eorum Diocesi residerent dumtaxat, & in secunda edita de anno 1570. anno 6. sui Pontificatus post elapsum quinquennium primæ, quæ est in d. Bullario constitutione 165. dicitur omnibus Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis apud Ecclesias, & Dioceses suas iuxta Concilij Tridentini dispositionem residentibus dumtaxat de omnibus, &c.

461 Ex quibus verbis apparet istam secundam alternatiuam Pij Quinti non esse restrictam ad residentes dumtaxat, sed ad residentes iuxta formam, & dispositionem Concilij Tridentini, quod cum Episcopis permittat abesse per tres menses quolibet anno in c. 1. sess. 23. de refor. in illis trib. mensibus Episcopi gauderent alternatiua, ac si personaliter residerent, ut fuit resolutum in vna Salamantina fructuum Archidiaconatus de Monleon. 20. Iunii 1586. coram D. Bubalo. Et adhuc videtur alludere decis. Salamant. Canonicius 30. Maij 1592. coram D. Oradino inf. quæ sic ait. Fuit conclusum processum auditoris Camera reuocandum, & Antonium restituendum, quia Domini intellexerunt Breue sensisse de vacatione in mense Sept. ut exinde induceretur reservatio, & etiam videtur intellexisse Papa, ut in commissione ultimas, unde, cum fundamentum hoc cesseret, sequitur, quod gesta ab Episcopo Salamantino, & ab Auditore Camera nullius essent momenti, cum Antonius doceat de titulo & de utroque extremo, consequens est eum fore restituendum, cum autem mensis Sept. in hoc casu non inducat reservationem, omnia gesta pro Philippo sunt nullius momenti. Et huic sententia accommodatur stilus curie, qui dat huiusmodi Breuia propter reservationem, qui stilus accipi debet, Lopus allegat. 89. n. 9. dixerunt tamen Domini, quod videatur in facto, an Canonici vacante trib. mensib. datis à Concil. Episcopis.

462 Quamuis in ead. postea Rota tenuerit contrarium 20. Iunii. eiusd. f. anni 1572. coram eod. D. Oradino (nisi forte in casu huius decis. Canonici. vacante tempore primæ alternatiuæ pij V.) ut in dec. seq. Fuit dubitatum, an Antonius sit restituendus ad suam pristinam possessionem, non obstante decreto Concilij Trid. Philippus ad excluden. reintegrationem duplici c. mittitur, & primo, ex d. decreto Concilij Trid. asserens, Episcopum ex eo posse abesse tribus mensibus, quibus durantiis gaudeat alternatiua, ex quo vacatio de mense Sept. inducit reservationem, quia stante alternatiua est mensis Papa, ideo Canonicius dicitur reservatus, sed in hoc D. tenuerunt contrarium, quod Concilium non inuenit ipsum, quia aut volumus accipere cursum trium mensium à die, quo discessit à ciuitate Salamantina, tunc, cum Beneficium vacet die 4. Sept. dicitur vacasse post cursum trium mensium, quia Episcopus discessit ab Ecclesia 2. Iunii, & sic elapsi sunt 93. dies, aut volumus computare tempus à die, qua recessit à Diocesi, ut in puncto adhuc non intrat Concilium, quia Domini intellegunt, ut possit abesse tribus mensibus, accipiendo menssem pro diebus 30. iuxta notata in c. licet de supplen. neglig. Prælatorum, quæ opinio videtur verior, ex quorum præfigitur tempus ab initio, & tunc Beneficium vacat post 90. dies, secundo, quia Domini intellegunt, quod, licet Episcopis detur facultas, ut absint, tamen interim non gaudent alternatiua, nam regula super alternatiua dat Beneficium vere residentibus, ut deducitur ex pluribus verbis reg. ideo non competit non residentibus, quoad

secundum ratione Breuis fuit resolutum, quod, licet aliquo modo Episcopus pretendat se recte processisse propter simplicia verba Breuis, tamen postquam Rota interpretatur quod intelligatur de mense Sept. reservatio, apparet de iniquitate sententia, quæ venit reuocanda virtute ult. commissionis, nec obstat clausula sublatæ, quia Papa in d. commiss. aperuit os, unde cum mensis Sept. quo Canonici vacant ex causa alternatiuæ, sit mensis Ord. & non Papa, consequens est, quod Canonici vacant in mense non reservato, ergo Ant. est iniuste spoliatus, & restituendus, ut excluditur propter communem stilum extortum, de qua dec. meminit Gon. gl. 43. n. 41. dicēs, in ea fuisse decisiū, quod Episcop. absens trib. mensib. sibi permissis recreationis causa animo redeundi non gaudebat alternatiua, &c.

Ex quo etiam in vna t. Egitan. Benef. 19. Ian. 1579. 463 coram S. Clem. VIII. aliqui ex D. inclinabant Episcopo. absentem, etiam ultra trimestre, ex iusta causa & permisso Pontificis debere gaudere dicta alternatiua, ut in decisione sequenti Domini dixerunt, quod si Breue est iustificatum potest procedi ad eius executionem, quia in commissione deputatur auditor in illius executorum; non obstat quod Camera procurator non sit in causa, quia Antonius, ad cuius fauorem emanauit, bene potest pro suo interesse nomine Camera petere huiusmodi executionem, & ita alias dicebant fuisse tentum, & obseruatum; nec minus obstat, quod Ant. ceperit agere via Ordinaria petendo executionem suarum literarum, quia, quando esset verum, non propterea id præiudicaret Camera, cuius nomine via Ordinaria actum non fuit, non etiam potest dici, quod ius Breuis expirauerit per expeditionem literarum, quia quod debeat consignari possessio Antonio literis expeditis, in eius est fauorem inducendum, & consequenter literarum expeditio non debet in ipsius odium reuocari. an autem Breue sit iustificatum, pendet ex hoc, an sit verificata reservatio, & non residentia Episcopi talis, quod non gaudeat alternatiua, quoad reservationem est indubitatum, quod Beneficiis vacant de mense Aug. 1571. & consequenter in mense Apostolico secundum regulam, octo mensium, quod autem Episcopus non resideret tempore vacationis, Domini dicebant, non constare ex prouisione eiusdem Episcopi de huiusmodi Beneficiis Vlisbonæ de eodem mense Augusti facta, non enim concludit hoc quod die, quo vacarunt Beneficia, Episcopus abesset Diocesi, sed reuli in facto Domini, quod in actis constabat circumscriptionibus militibus ex confessione Petri, & ex dicto saltem duorum testium, quod tunc aberat: probant enim testes Episcopum accessisse Vlisbonam in initio anni. 1571. & per totum illum annum Vlisbona permansisse, sed secundum Dominos non per hoc concludebatur, Episcopum non debere gaudere alternatiua stante approbatione causarum suarum absentia facta à legato Apostolico specialiter ad hoc deputato, cum enim abesset ex iusta causa, & permisso Pontificis, aliqui ex Domini inclinabant, quod deberet gaudere alternatiua, & ad id fuit allegata dec. alias facta in casu simili in vna Cremonen. Parochialis de Perinaridis 19. Iunii. 1571. coram D. V. Estiano, in qua Rota tenuit, quod Cardinalis Rauenna gauderet indulto, non obstante decreto. sal. recor. Pauli III. quod Cardinales residerent in Roma, curia aliquando non gauderent indultis, & privilegiis, quibus alij Cardinales gaudent, & gaudere possunt, nisi de expressa licentia Papa apud Ecclesiam Metropolitanam, seu Cathedralē, ubi præserint, resideant, & subiacent aliis pænis arbitrar. & hoc, quod præfatus Cardinalis Rauenna de licentia Papa probata per testes Florentiæ residebat; sed quia prima alternatiua,

cuius

cuius acceptatione extra tempus factam Papa approbavit, iam erat expirata, quia fuit concessa Calendis Ian. 1565, ad quinquennium, & de acceptatione alterius concessa de anno 1557. in actis non constat, Domini dixerunt quod stante materia nullam habebat difficultatem, quod propterea, si hoc in facto ita se habet, poteram procedere ad executionem, &c.

⁴⁴⁴ Ex illis etiam verbis t^{er} secundæ alternatiuæ Pij V. videbatur, quod Episcopus, qui vno anno ab fuit vitra tres menses, licet postea resideret, non debeat pro illo anno ea gaudere, cum iam pro illo anno decessisset conditio requisita de residentia iuxta disposit. Concilij.

⁴⁴⁵ At in alternatiua t^{er} Gregorij XIII. additum est verbum, *personaliter*, dicendo *ipsi quando apud Ecclesias, aut Dioceses suas personaliter residerint dumtaxat*, &c. à tempore Sixti V. dicitur, *vere ac personaliter* vt habetur in nostra reg.

⁴⁴⁶ Ex quibus verbis apparet, t^{er} quod ad hoc, vt Episcopus gaudeat alternatiua, requiritur vera, & realis residentia, & non sufficit residentia per fictionem, vt si esset absens causa Ecclesiæ, vel reipublicæ, vel alia legitima causa, vt in Concilio vniuersali, vel provinciali, vel in aliquo negotio, ex mandato & commissione Papæ &c. González glossa 43. à numero primo qui plura adducit vt solet non necessaria, quicquid velit Anast. Gerno. de indultis Card. §. nolimus n. 1. & 13. vbi ait si Cardinalis acceptauerit alternatiuam, fuit etiam residentem Romæ, cum ratione Cardinalatus Romæ residere teneatur, & ibi residendo omnibus, & singulis Ecclesiis deferuire teneatur, & sic vult ad alternatiuam sufficere residentia fictam, qui etiam fallitur in eo, quod existimat, Episcopos Cardinales egere alternatiua, cum tamen respectu eorum non sint menses reseruati, vt supra dictum est num. 34. & ita contra Germonium nouissime tradit González glossa 24. n. 71. & glo. 53. n. 44. & in eo, quod subdit, Episcopos Cardinales teneri residere Romæ cum contrarium declaratur à S. Concilio Trident. sessio. 23. de reformat. capite. 1. ibi etiam S. Rom. Ecclesiæ Cardinales sint, & dictum est supra numero 409.

⁴⁴⁷ Et quamuis Flam. Paris. de resignac. t^{er} Benef. l. 1. §. 10. n. 85. (qui etiam loquitur de alternatiua Sixti V. vt patet ex n. 46.) dicat, quod Episcopi absentes causa reipublicæ habent alternatiuam, & quod ita censuit S. Cong. 9. Iulij 1573. ista declaratio facta fuit attenda alternatiua Pij V. aut etiam ad summum Greg. XIII. cuius tempore fuit facta, quæ carebat dictione, *vere*, González d. glossa 43. n. 84. quod etiam concessit Pius III. Episcopis interessentibus Concilio Trident. vt in constitutione sua 33. secus vero est attentis d. verbis, *vere ac personaliter*, quæ non videntur addita ad alium effectum, nisi ad excludendam residentiam fictam, & interpretatiuam, González ibi n. 83. dicens cessare iam declarationem prædictam, & audiuisse, quod postea S. Congregatio contrarium censuerit, Et subdit, quod, cum quidam Episcopus Hispaniæ abesset à propria Diocesi pro exercitio sui officij Inquisitoris generalis, in Curia inuicissimè Hispaniarum Regis, vbi generalis Inquisitor cum suo tribunali residere solet, & instanter supplicaret Sanctissimo Clem. VIII. quod concederet indultum speciale, vt posset gaudere beneficio alternatiuæ, quamuis non resideret in propria Diocesi, attenda d. causa in fauorem Fidei, & reipublicæ resultante, nunquam tamen d. indultum obtinere potuit, quamuis antea bene concedebantur indulta gaudendi al-

ternatiua per aliquod tempus absentia, vt consuevit in casu vnus indulti, Mandosi. consilio vigesimo primo.

Ex quibus etiam verbis cessat dubium Sarmentis, t^{er} l. seclorum c. 16. n. 9. vtrum Episcopus, qui ob aliquam iustam causam à sua Diocesi, animo breuiter reuertendi, vel qui nondum Diocesim ingressus est, sed pararet ingredi, gaudeat alternatiua? ex illis enim verbis clarum est non gaudere, & posthæc tradit González d. glossa 43. n. 12. & infert ad casum, quem adducit, & late pro vtraque parte disputat González ibi n. 41. de Beneficio Segobien. quod vacauit de mense April. 1603. stante D. Episcopo in domo del Scorial à propria Diocesi Segobien. per quatuor miliaria dumtaxat distant, ad visitandum Reges Catholicos, & de sua promotione ad Archipresbyteratum Compostellanum gratias agendum, qui festinater ad suam residentiam continuandam rediit in propriam Diocesim, à qua solummodo absuit per duos dies, nempe die 13. & 14. mensis Aprilis, & in hoc tempore Beneficium vacauit, quod virtute alternatiuæ contulit D. Hiero. de Padilla suo Vicario generali, & postea à Papa alteri prouisum est, vt i reseruatum ex eo, quod vacauerat durante d. absentia. Vnde orta est controuersia, an in hoc casu intraret alternatiua, vel non? & quod non intraret alternatiua dicit González n. 83. se proliuorem esse, cum verba nostræ regulæ sint fortissima, & excludant omnem fictionem, ac veram, & actualement præsentiam de facto exigant, &c. Ego autem id certum existimo, & ita consultus pro parte dict. D. Hiero. de Padilla respondit. Et tandem causa in Rota proposita 26. Mar. 1604. coram D. Iusto, fuit resolutum non intrare alternatiuam, sed potius reseruatiorem, aliquibus tamen ex D. contrarium sentientibus vt per González d. n. 83.

Et ex illis t^{er} etiam verbis apparet falsa sententia González d. glossa 43. §. 9. n. 200. vbi tenet, quod, si Episcopus nō potest ingredi suam Diocesim, nec in ea residere propter proteruiam, & crudelitatem impiorum, qui illam occupatam habent, gaudere valeat alternatiua, quamuis vere non resideat iuxta Clem. 1. de foro comp. quæ sententia est contra d. verba reg. quæ veram, & realem residentiam in propria Diocesi requirunt omnino, nec concessio d. Clementine trahenda est ad alternatiuam, vere ac personaliter in sua Diocesi residentibus dumtaxat concessam.

Quarto sunt addita per Greg. XIII. illa verba ad ⁴⁷⁰ liberam ipsorum dumtaxat, non autem aliorum cum eis, & à tempore Sixti V. illa verba, nec etiam cum consilio, vel consensu seu interuentu Capitulum, vel aliorum, nam in prima alternatiua Pij V. solum dicebatur, ad eorum collationem, prouisionem, presentationem, electionem, seu quamuis aliam dispositionem, non tamen simplicem institutionem peruenire.

Et sic licet antea alternatiua t^{er} concessa Episcopis residentibus, quia est fauorabilis, comprehenderet Beneficia, & Canonicatus quorum collatio est communis Episcopis, & Capituli, & Capitulum ex Beneficio Episcopi posset vt alternatiua, ita vt etiā inuito Capitulo Episcopus posset vt alternatiua, Calde. conf. 22. de Præben. ravinus de offic. & potest. Capituli sede vacante. l. p. §. 10. n. 23. Simoneta de reseruato, §. 71. n. 2. & ibi Granutius n. 3. Hiero. Gab. conf. 197. n. 1. & l. 1. Achil. dec. 226. seu 3. de Præben. Put. dec. 88. l. 3. Rota dec. 12. l. 3. p. 3. diuer. & González d. 24. n. 48. & glo. 42. n. 3. quod extendit Rota apud puteū ibi, vt etiam al-

alternatiua concessa Episcopo pro fit Capitulo, vbi
mensis Ordinarii sunt diuisi inter Episcopum, &
492 Capitulum ex concordia, & sequitur Granatius su-
pra n. 4. Gongal. supra d. glos. 42. n. 4. de quo infra nu.
718. tamen hodie attentis dictis verbis nostrae regu-
lae, & Gregorij XIII. & etiam secundae alternatiuae Pij
V. id non procedit, vt aduerterunt Domini in Sala-
mantina alternatiuae 22. Octobr. 1581. infra adducta
n. 708. & in Vercellen. Canonicatus 27. April. 1594.
coram D. Penna, in qua fuit dictum quod, Si ex im-
memoriali consuetudine collatio Præbendarum pertinet
ad Capitulum priuatiue, quoad Episcopum, Episco-
pus iuari non potest alternatiua, quæ non habet lo-
cum, quando ius conferendi spectat ad inferiores
collatores, vt apparet ex verbis regulæ. & si iure
communi agendum sit iuxta eam operationem, quam
Rota feruat, vt per Cassad. decis. 22. de Præben. quæ
vult collationem debere esse communem Episco-
po, & Capitulo, Episcopus non gaudet alterna-
tiua, quam excludit regula in illis verbis, ad liberam i-
psorum duntaxat, non autem aliorum cum eis disposi-
tionem &c. fuit dictum in illa Regien. Canonicat. 17.
Nou. 1595. supra relata n. 413. & resolutum in vna Lu-
nen. Sarcanen. Canonicatus 23. Oct. 1598. coram D.
Seraphino in qua fuit dictum, vacationem in mense
Ang. probari ex confessione aduersarij, in sua prouisione,
& adesse etiam vnum testem de publica voce, & fama,
& ex hac probatione resultare probationem reservationis
ex regula Cancellarie. Nec excludi ex eo, quod di-
citur Episcopum gaudere alternatiua, quia cum cano-
nicatus sit in Ecclesia Cathedrali in qua ex iuris com-
munis dispositione collatio est communis Episcopi, &
Capituli, alternatiua non habet locum, vt in ea dicitur,
nec ob stare, quod hoc procedat in simultanea collatione,
non autem vbi turnus fuit diuisus, vt in Salamantina
alternatiua coram D. Robustio, & Dd. in c. cum illis.
§. si. de Præb. in 6. Roebus de iure paron. verb. ius,
quæstione 6. n. 11. quia qui dat de hoc turno debet v-
trumque probare, nempe, quod adest turnus ex conuen-
tione, vel consuetudine, & quod illa vice collator sit in
turno &c. neque posse iuari quasi possessione Episcopi
conferendi sine interuentu Capituli ad cap. consultatio-
nibus de iure paron. quia exhibentur alia collationes
Capituli, quæ reddunt hanc probationem equiuocam
&c.

473 Et tradit posthæc Gongal. d. glo. 24. n. 49. qui tamē
d. gl. 42. a. n. 1. male ait hodie cessare d. decis. Achillis,
& Putei dicentes, quod Capitula Cathedralium gau-
dere poterant alternatiua &c. eo, quod hodie solum
conceditur Patriarchis, Archiepiscopis & Episcopis,
& ad eos restringit regula nostra, alternatiua autem
antiqua non erat restricta ad solos Patriarchas,
Archiepiscopos, & Episcopos, sed omnibus colla-
toribus concedebatur. Quod quidem falsum est, nam
alternatiua antiqua non concedebatur collatoribus
inferioribus, sed Episcopis, & quia est fauorabilis,
comprehendebat Beneficia simultaneæ collationis,
vt per citatos sup. n. 471. hodie vero id non proce-
dit, quia alternatiua restringitur ad Beneficia spe-
ctantia ad liberam Episcoporum, non autem aliorum
474 cū eis dispositionem &c. ¶ vt dictum est. Vnde etiā
male ait idem Gongal. d. glo. 45. nu. 29. quod eo ipso,
quod regula nostra dicebat concedere alternatiuam
in Benef. spectantibus ad Episcopi collat. quauis reli-
qua verba liberam duntaxat, non autem aliorum cū
eis, &c. apposita non essent, venirent intelligenda de
de collat. spectate ad solū Episcop. nō autē de simul-
tanea collat. pertinente ad Episcopum cum alio per

textum quem dicit expressum in capite cum in illis ibi,
§. si vero de Præb. l. 6. & ibi glossa. & Dd. cum aliis.
Quod quidem est falsissimum & contra Rotam, &
Dd. citatos d. n. 471. & contra dict. decisionem Sala-
mantinā alternatiuæ, & alias adductas n. 472. & text.
in d. c. cum in illis. §. si vero loquitur & procedit in
gratia odiosa, & ambigua, non in materia fauorabi-
li, Domin. & Francus, & alij ibi Fel. in c. eam re, de
rescript. n. 16. alternatiua vero est fauorabilis, & am-
plianda cum innitatur iure communi, & remoueat
obstaculum reservationis, vt tradit ipse Gonzalez
§. 6. proem. n. 42. & d. glossa quadragesima quinta num.
trigesimo quarto & glossa 43. num. octauagesimo primo
& 153.

Et illa dicitur libera collatio ad effectum alterna-
tiuæ, quæ potest fieri a solo Episcopo absque alteri-
us dispositione, præsentatione, vel electione, con-
silio, consensu, seu interuentu, aut alias, vt patet ex
verbis regulæ nostræ, & tradit Gongal. d. glo. 45. a. n.
10. qui d. glo. 46. explicat illa verb. nec etiam cum con-
silio, & glo. 47. verb. vel consensu. & glo. 48. aut alias
pertinentib. vbi multa adducit nostram regulam pa-
rum necessaria.

Dicitur autem libera collatio ad effectum alterna-
tiuæ, quando collator tenetur conferre certo ge-
neri personarum, veluti filiis patrimonialibus ad de-
cis. Achil. 151. seu §. de priuileg. Et Putei 162. l. 2. & tradit
Gonzalez d. glo. 45. n. 19. dicens, fuisse resolutum in
vna Vlisbonen. Prioratus de Carrança, coram Illu-
strissimo Seraphino, de mense Nou. 1603. vbi fuit
dictum, esse liberam collationem, quamuis sit facien-
da vni, ex sex personis de certo Collegio. Vnde ait,
n. 21. intrare alternatiuam in Beneficiis Curatis, &
Parochialibus, quauis sint conferenda dignioribus
per concursum, iuxta formam Concilij Tridentini
ses. 24. c. 18. de refer. nihilominus enim sunt liberæ
collationis, vt fuit resolutum in Abulen. Parochialis
coram illustrissimo Blancheto, infra adducta c. 5. n.
92. & 93. & ratio prædictorum est, vt inquit ipse
Gonzalez, ibi n. 22. quia ex parte Episcopi est libera
collatio, cum solus conferat, sine præsentatione,
electione consilio, consensu, vel interuentu alterius,
aut alias. Et sic nullum adest impedimentum respec-
tu alternatiuæ, & licet in cui dando non sit absolu-
ta potestas, cum Episcopus teneatur dare digniori-
bus, seu filiis patrimonialibus, illud tamen non est
considerabile ad effectum huius regulæ nihil de hoc
dicentis. Id autem, quod dicitur de Beneficiis patri-
monialibus, vt in eis intret alternatiua, non procedit
in illis Beneficiis patrimonialibus, quæ prouiden-
tur per Episcopum ad aliorum præsentationem seu
electionem, vt ex verbis regulæ constat, & tradit
alias Gonzalez glossa nona §. primo. numero septuagesimo
primo.

Quando tamen Episcopus esset in quasi possessione
conferendi, sine interuentu Capituli, intraret
alternatiua in Canonicatib. & Præbendis ad ca. con-
sultationibus, de iure paron. c. c. querela, de elect. &c.
cū olim, de causa possess. & infra dicta c. 5. & sentit Ro-
ta in d. Lunen. Sarcanen. supra relata n. 472. & fuit re-
solutum in vna Affisien. Canonicatus 14. Iun. 1600.
coram D. Sarçato in qua fuit dictum, Intrare alterna-
tiuam in illo Canonicatu, quia hic non agitur inter E-
piscopum & Capitulum super iure conferendi, sed inter
ipsos promissos, quo casu acceditur sola quasi possessio col-
latoris iuxta conf. Cald. 23. de Præb. quod Rota sequi-
tur dec. 49. de refer. in antiquis, Put. 206. l. 1. Mohed.
dc

Mohed. 8. de priuil. & Thani. decis. 3. & vlt. coram Pamphilio, in V. c. Beneficij. S. Martin. 19. Nov. 1599. Vnde superfluum fuit visum ingredi q. an probaretur prescriptio quadragenaria, & talis probatio esset necessaria, vel non, quia in proposito sufficit quasi possessio, & illa unico actu requiritur. glo. in c. cum Ecclesia de causa poss. & d. possessio. Episcopi libere conferendi in suis ne sibi bene probatur per testes explicito deponentes Episcopos pro tempore, absque ulla participatione Capituli, contulisse Canonicis, & tales provisiones fuisse sortitus effectum. Secundo, ex pluribus collationibus factis per solos Episcopos, & nec obstat, quod Episcopi conferendo conseruauerint simultaneam cum Capitulo, nam ut explicito deponunt testes, Capitulum non precebat simultaneam, sed preuenire in conferendo, & cessat etiam difficultas, quia in aliquibus ex collationibus, quae dantur, dicitur collatio, em ad Episcopum spectare, quod significat ad ipsum solum. glo. in c. cum in illis, §. si vero, verbo. cum alio in fine de Praeben. in 6. facit c. nouit. ibi, cuius cognitio ad Episcopum spectat de iudic. in aliquibus alius collatio, adesse clausula, ad omnimodam, quae significat plenarie, & est verbum vniuersale, & aptum comprehendere omnem speciem provisionis glossi. i. in Clem. i. verbo. omnimodam de ioro compet. quatuor tenore non ignorauit Capitulum, cui illarum vigore tradiderit pos. ad not. in l. non est ferendus ff. de transact. Vnde Capitulum nullum amplius potest praetendere quasi possessio. Soci. in Item quae nobis n. 8. vers. in fertur de acquiten. posses. Decius conf. 302. Par. i. nu. 164. l. i. Cassad. dec. 4. de restitu. poliat. n. 6. nec requiritur prohibitio, cum finis in actu negatio, quia non excluduntur alij modi acquirit. quasi posses. prout isti sunt. Nec obstat lis mota per Cap. de anno 1577. primo, quia non erat super collatione Canonici, sed super deputat. Canonici, & ad ministr. fabrica: & in omnem euentum Episcopus erat prius in quasi poss. conferendi, & continuo non potest dici, quod attentauerit, Caput aguen. decis. 5. m. 2. p. 1. & vlt. status attenduntur.

Et post haec tradit Goncal. glo. 45. & §. 1. ff. 79. §. 2. a. n. dicens, quod ad effectum inspiciendi, an aliquod Beneficium sit liberae collationis, necne, ita ut intret, vel non intret alternatiua per reg. nostram concessa, cum non agitur inter Episcop. & Cap. super iure conferendi, sed inter tertios, super validitate collationum, & incidenter, potissime est considerandus vltim. status Beneficij, videlicet, an Episcopus fuerit in quasi posses. libere conferendi. vel in contraria poss. nam, si fuerit in tali quasi poss. libere conferendi, gaudebit alternatiua, quamvis in proprietate bonum ius forsan habere desinat, & duntaxat collator putatiuus sit, & versa vice, licet habeat bonum ius, seu proprietatem, si tamen tale in quasi posses. non habeat, quia alius existit in quasi posses. conferendi cum illo, seu praesentandi, aut eligendi, vel consilium, consensum, aut interuentum adhibendi, tunc Beneficium non erit liberae collationis, & allegat d. dec. Afflicten. Canonici, & Vicen. Beneficij, de qua in ea sit mentio, & ait etiam fuisse decisum in vna Tarraconen. sacristia nono Iunij 1600. coram D. Iusto, & in Maioriten. sacristia 26. Iunij 1602. coram Pamphilio & alias pluries.

Quod declarat idem ff. Goncal. ibid. d. §. 2. a. n. 49. quod ad effectum, ut intret, vel non intret alternatiua in casu reg. nostrae, sufficit semiplena probatio quasi possessionis libere, aut non libere conferendi, ut fuit resolutum in terminis nostrae reg. in d. Maio-

ricen. Sacristia, ubi propterea fuit decisum sufficere probat. de publica voce, & fama, quod cessantibus reservationibus collatio pertinet ad solum Episcopum absque interuentu Capituli, cuius rei, inquit Goncal. n. 51. ratio est quia in hoc casu agitur incidenter duntaxat de pertinentia collationis inter prouisos, & ideo semiplena probatio satis erit, Rota der. 3. de probatio. in nouis, Milis ver. probatio, quod Beneficium pertinet, cum alijs per me allegatis infra d. i. §. num. 14. & seqq. & n. 52. ait procedere secundum illos, siue agatur inter prouisos ab Episcopo, & ab inferioribus illo, siue inter prouisum ab Ordinario, & prouisum a Papa, Cassad. decis. 1. de probatio. n. 1. & declar. dict. dec. Maioriten. addens, quod cessat omnis difficultas, quando cum fama concurrunt aliqua admi-nicula, & Cassad. dict. numero primo & secundo, circa quod vide per me dicta dict. capitulo quinto a numero 146.

Rursus ex illis verbis, ff. ad liberam ipsorum duntaxat, non autem aliorum cum eis & c. colligitur, quod si duo Benef. quorum vnum spectat ad prouisionem Episcopi, & alterum ad prouisionem alterius, essent vnita inuicem aequae principaliter, non haberet locum alternatiua, ex quo in illorum prouisione requiritur vtriusque consensus, ut dicitur infra vlt. p. c. 2. n. 47. quamvis, si essent vnita Beneficia spectantia ad prouisionem duorum Episcoporum, ut quia esset duarum Diocesum, intraret in eis alternatiua, si ambo eam haberent acceptatam, & residerent in sua Diocesi. Denique ex d. verb. alternatiua etiam primae Pij V. apparet, Episcopum non posse se iuuare alternatiua nec vigore illius se intromittere in Benef. ad aliorum collat. spectantibus. ut in Vercel. de qua n. 492. & Nucerna Beneficiorum. 30. Oct. 1592. coram D. Pan. phil. infra adducta c. §. 64.

Quinto illa verb. ff. seu etiam aliorum dispositioni suae, & d. Sedis, alias quomodolibet reservatorum, vel affectuorum, non habebantur in alternat. Pij V. sed a tempore Greg. XIII. addita sunt, per quae extenditur poena priuationis aeterna ad sese intromittentes in prouisione Beneficiorum, non solum in alijs sex mensibus reservatis vacantium, sed etiam alias quomodolibet reservatorum, vel affectuorum & c.

Sexto circa modum etiam acceptandi alternatiuam, fuit varietas in reg. Summor. Pontif. in alterna. Pij V. sic dicebatur, ac Episcopi, Archiepiscopi, & Patriarchae praefati infra tres menses a die publicat. praesentis constituit. comput se alternatiuam huiusmodi acceptare, vel recusare coram Notar. publico, & testib. declarare teneantur, alioquin lapsa trimestri alternatiuus huiusmodi illis nullatenus suffragetur. In secunda vero alternat. Pij V. ac d. alternat. Greg. XIII. sic dicebantur illi vero, qui gratiam alternat. praedicta acceptare voluerint, acceptationem huiusmodi per parentes literas, suo sigillo munitas declarare, & literas ipsas huc ad Datarium Sanctae sedis suae transmittere teneantur, quibus ab eo receptis, & recognitis, tunc demum, & non antea uti incipiat gratia praedicta. A tempore vero Sixti V. Ordinatur acceptationem fieri debere, ut habetur in nostra reg. ex quibus ver. ibi acceptare voluerint, apparet primo, quod acceptatio alternatiuae est ff. voluntaria, & ideo nemo inuitus illam acceptare teneatur, nam alternatiua est gratia, & Beneficium, ut declarat reg. ibi gratiam & ibi Beneficio, & inuito Benef. non datur. l. inuito. 70. ff. de reg. iuris, ut tradit Gon. glo. 58. n. 1. qui alia cumulat, ut solet.

Semel vero acceptata ff. alternatiua, non poterit Episcopus poenitere, & ab acceptatione recedere,

quia acceptatio est mensum commutatio, seu permutatio, & quidam quasi contractus inter Papam & Episcopum, & facit *l. sicut C. de obliga. & act. & reg. mutare, & reg. quod semel placuit l. 6.* tradit Gonçal. d. glo. 58. nu. 14. nisi Papa acceptauerit renuntiatione alternatiua, ut aliquando solet fieri, Gonçal. *ibi nu. 23.* Rota in Vicen. præceptorie infra adducta n. 741. acceptatio vero alternatiua per aliquem Episcopum facta, cessat per translationem illius ad alium Episcopatum, & si vult alternatiua in nouo Episcopatu debet causa de nouo acceptare, nam 1. acceptatio solum est, quoad Episcopatum tunc obtentum imo nec potest fieri, quoad Episcopatum futurum, ut ex mente reg. constat & tradit Gonçal. *dist. glo. 58. numer. 21.*

487 Et acceptatio alternatiua nihil aliud est, & quam mentis & voluntatis declaratio, ut patet ex ipsa reg. *ibi declarare*, & sic ad factum potius, quam ad ius pertinet, ut alias dicitur infra 6. p. c. 13. a. n. 35. & tradit Gonçal. d. glo. 58. a. n. 24. unde ait nu. 26 quod quamuis Episcopus esset excommunicatus de tempore, quo alternatiua acceptat, teneret acceptatio, excommunicatione non obstante, sicut valet acceptatio Beneficij ab excommunicato facta, ut nos *ibi diximus.* Secundo, ex illis verbis, & *ibi per patentes litteras*, appareat acceptationem alternatiua fieri debere per litteras patentes, id est apertas, non vero clausas & secretas, & notat Gonçal. glo. 59. dicens re. nostra pro forma id requirere, & sic esse illius formam seruandam cum dilecta de rescrip. cum aliis.

489 Tertio, ex illis verbis, *ibi manu propria subsignatas* apparet, quod littera acceptationis alternatiua sunt subsignandæ id est, subscribendæ manu propria ipsius Episcopi acceptantis, alias acceptatio non tenebit, notat Gonçal. glo. 60. vbi id late explicat, & alius quas q. circa ista verba tractat. Quarto, & ex illis verbis, *ibi suoque sigillo munitas*, apparet litteras acceptationis alternatiua, non solum debere esse manu propria Episcopi acceptantis subscriptas, sed etiam suo sigillo munitas, not. Gonçal. glossa. 61. vbi id late explicat, & aliquas q. mouet.

491 Quinto, ex d. verbis apparet, quod in literis acceptationis alternatiua, non est necessaria adhibitio & appositio testium, nec interuentus, & subscriptio Notarij, seu Secretarij, quia regula solum requirit, quod sint manu propria Episcopi subscriptæ, & suo sigillo munitæ, & notat Gonçal. d. glossa. sexagesima prima numero vigesimoquarto & 25. Sexto, ex illis verbis *ibi, & in sua quisque ciuitate, vel dio. esi datas*, apparet non posse fieri acceptationem alternatiua, & litteras eam continentes, nisi in propria ciuitate, vel diocesi, non autem extra, quamuis alias possint exerceri extra diocesim huiusmodi actus, & actus voluntarie iurisdicte, tradit Gonçal. glo. 62. qui quid huius requisiti rationem reddit a. n. 20.

493 Septimo, ex illis verbis *ibi, & litteras ipsas & huc ad Datarium Sanctitatis sue transmittere teneantur*, apparet, quod Episcopus volens frui alternatiua non solum debet illam acceptare per litteras patentes, propria manu subscriptas, & suo sigillo munitas, & in propria ciuitate vel diocesi datas, ut dictum est, sed etiam teneatur litteras ipsas ad Datarium Papæ transmittere, & notat per Gonçal. glo. 63. vbi aliquas question. tractat circa hoc. Octauo, ex illis verbis *ibi, quibus ab eo receptis, & recognitis, &c.* apparet ad complementum acceptationis alternatiua per Episcopum factæ, debere litteras acceptationis per Episcopum transmissas recipi, & recognosci à Datario,

notat Gonçal. glo. 64. vbi de recognitione instrumentorum aliqua agit. Nono, ex d. verbis apparet hodie nullam esse necessariam expeditionem litterarum alternatiua, cum hodie per reg. nostram concedatur gratia alternatiua, & certa forma illam acceptandi constituitur, nec sit necessaria vlla supplicatio, nec alia concessio, nec dicatur, quod fieri debeat aliqua litterarum expeditio, quamuis de tempore antiquo esset necessaria litterarum expeditio ad usum alternatiua, ut in aliquibus decisi. dicitur, quia tunc non concedebatur alternatiua per reg. nec per legem generalem ut nunc, sed per gratias particulares ad supplicationem Episcoporum, Mohed. *decisi. 3. de rescrip. & Put 387. l. 3.* tradit Gonçal. glo. 62. a. num. 29. & glossa. 65. n. 19.

Si tamen Datarius, qui est organum Papæ, & Gonçal. glo. 63. n. 60. admitteret acceptationem alternatiua factam, non seruata omnino d. forma, utiq; valeret, ut tenet Rota in Salaman. fructum Archidiaconi de Monlecon. 3. Ian. 1587. coram D. Gypfio, nempe Datarium, qui est organum papæ, at de Cancellaria dicit Cassador. *decisi. 2. n. 7.* de vno. non obstante forma acceptationis, & decreto irritante, de quo in d. 2. alternatiua Py. V. potuisse admittere instrumentum acceptat. alternatiua, licet non esset sigillo munitum, nec recognitum, ut requirebat regula &c.

Et hoc de acceptatione alternatiua inductum est ad euitand. fraudes, quæ per Ordinarios committi possent, circa usum alternatiua, ut per Fuscum de *visitatione. l. 2. c. 28. n. 32.*

Et formulam & tenorem litterarum acceptationis & alternatiua ponit Fuscus, *ibi numer. 33.* quam etiam & aliam ponit Gonçal. glo. 62. n. 33. & Fuscus *ibidem n. 34.* ponit formulam fidei, quæ datur per datarium de præsentatione, & recognitione d. litterarum, quam etiam in ampliori forma ponit Gonçal. glo. 64. n. 30.

Per quam fidem Datarij probanda est, & quando opus fuerit, acceptatio alternatiua completa, aut per ipsum librum Datariæ, vbi tales acceptationes describuntur, per Gonçal. glo. 62. n. 28 vbi ait, quod non præsumitur, quod alternatiua sit acceptata, cum acceptatio sit facta, & requirantur omnes solemnitates per regul. nostram assignata & factum non præsumitur, nisi probetur, & sic fundans se in alternatiua illius acceptationem probare tenetur, & si forsan, inquit, d. liber datariæ inueniri non posset, probatio acceptationis fieri posset per testes deponentes de quasi possess. conferendi in mensibus alternatiua vigore concessis, aut aliis legitimis modis, ut fuit decisum in Astoricens. Archidiaconatus, 3. Decbr. 1571. coram D. Seraphino, & Anast. Germon. *ide indulgentis Cardinalis. §. volumus, numer. vigesimo septimo. 32. & 33.*

Romæ vero satis probatur acceptatio alternatiua, & per fidem alicuius Notarij, quod est in libro datariæ nam tali si lei creditur, cum ad librum, qui est in dataria, sit facilis recursus, ut fuit ita resolutum in vna Caurien. præstimonij, 9. Iun. 1592. coram D. Penna, Sicut alias in Aretina Commendæ, septimo Nouemb. 1586. coram D. Seraphino, fuit resolutum, quod reservatio satis verificatur ratione familiaritatis, de qua constat per attestationem computatoris Palatij, & fides in curia facit fidem, propter facultatem habendi veritatem per inspectionem librorum, ex quibus exaratur, &c.

Et qui dicit Episcopum gaudere alternatiua, satis fundat suam intentionem in acceptatione, & præsumit.

sumptione iuris, quod Episcopus residet in suo Episcopatu, & qui contrarium dicit, illud probet, tanquam fundamentum suae intentionis, ita in d. Caucien. pro qua resolutione faciunt tradita per Tiraq. in legib. conu. gloss. 8. a numero 30. Mascari. de probat. concl. 5. numer. 5. & concl. 1277. numer. 1. & 2. per Menoch. de praesum. pt. lib. 6. praesumpt. 19. numero 4. & 5. Caesar de Gra. dec. 63. & Rotam 420. p. 1. diuers. nu. 1. cum aliis, ubi quod quis praesumitur praesens in loco, ubi residere tenetur, vel ubi habet domicilium, seu habitationem.

302 Contrariam tamen sententiam, nempe, quod t praesumitur ab Ordinario, qui se fundat in alternatiua, tenetur probare, non solum acceptationem illius, sed etiam residentiam Episcopi in suo Episcopatu, de tempore vacationis, tenet Gonzal. gloss. 43. a num. 92. quia utrumque requiritur a reg. nostra, ut Episcopus gaudeat alternatiua, & quia residentia, seu praesentia probanda est ab eam allegante, & se in ea fundante, quia, cum quod sit facti, non praesumitur, Put. dec. 385. in f. 1. 2. & alij relati per Mascari. d. conc. 5. n. 4. & Menoch. d. praesum. 9. n. 6. & ita ait fuisse resolutum in Rota, ut in vna Placen. Capellan. 31. Maij 1604. coram illustriss. Panphil. & ad contrariam respondet, quod illa possent admitti, quando prouisus Ordinarius esset possessor, & reus, secus vero si sit actor. Sed illa responsio non satis aequum, nisi est iuris praesumptio, quod Episcopus residet in suo Episcopatu, & quod quis est praesens in loco, ubi residere tenetur, ex ea utique probaretur intentio illius, qui se fundat in alternatiua, & residentia Episcopi, quicquid ibi Gonzal. dicat, & dicitur alias inf. 530. unde melius respondetur, quod non est vera iuris praesumptio, quod quis resideat in loco, ubi residere tenetur, nam licet non praesumatur delictum. *Immerito ff. pro socio*, nō ideo praesumitur, quod quis non faciat delictum, sed debitum, sed qui in eo se fundat, id probet. Verum est tamen, quod est aliquis praesumptio, quod quis residet in loco, ubi residere tenetur, quae, cum aliquib. adminiculis, seu alia praesumpt. sufficiet ad probationem, & ita arbitratu Gonzal. sup. n. 100. quod ad probandam residentiam peractorem sufficiat, aliam non exacta probatio iuncta d. iuris praesumpt. ut ex omnibus remaneat inter gra probatio in casu, de quo agitur ex adductis per Gab. de probat. concl. 1. ex n. 1. pro quo, inquit, nullum faceret, si volēs probare residet, de tempore vacat, probaret illam, saltem de tempore proximo praecedenti, quia tunc praesumitur continuata, nec praesumitur mutatio, nisi probetur. Menoch. praesum. 37. lib. 6. nisi ex aduerso oriretur aliqua coniectura, vel praesumptio, quae animum iudicis ad contrarium credendum moueret, prout mouit in casu d. dec. Placen. Capellan. de qua n. praeced. & conducit dec. Rotae in causa Mayoricen. Canonicius 15. Nouembr. 1593. coram illustr. Cardin. Millino infra adducta numer. 732. ubi quod residentia Episcopi probatur ex prouisione facta ab Episcopo in domo Capitulari Ecclesiae, die sequenti post vacationem. Ait tamen recte Gonzal. d. gloss. 43. numer. 101. quod quando quis inpetrauit t Beneficium, uti reseruat, quia, licet vacauerit in aliquo ex mensibus alternatiua, puta, Febr. April. Aug. seu Oct. tamen ob non residentiam Episcopi praetendit intrare reservationem, tunc proculdubio plena & concludens probatio non residentiae requiritur, cum in illa fundetur reseruat, & in contrarium sit praesumptio, & agatur de graui prauidicio Ordinarij, & prouisi ab illo iuxta alias d. per eū, & per nos p. seq. ca. 2. an. 225.

Et similiter, inquit idem t Gonzal. gl. 45. n. 8. quod prouisus Apostolicus de Beneficio vacante in mens. Martij, vel Septembr. tanquam reseruat, ex eo, quod Episcopus gaudeat alternatiua, non solum tenetur probare acceptationem illius, sed etiam probare debet, quod Beneficium sit liberae collationis, cum alias illa non gaudeat, & quod in tali casu probatio debet esse concludens, ut fuit resolutum, se obtinente, in vna Corduben. dimidia portionis, coram D. Sacrato 13. Febr. 1602. quod tamen, licet ipse non dicat, solum videtur procedere in Beneficiis, quae de iure non sunt liberae collationis, ut in Dignitatibus & Praebendis Ecclesiae Cathedralis, & etiam in Portionibus, seu dimidiis portionibus, de quibus loquitur d. dec. Corduben. Quae de iure pertinent ad prouisionem Episcopi, & Capituli simul iuxta opinionem, quam tenet Rota, ut dicitur infra cap. 4. a num. 13. 20. & 237. ubi de dicta dec. Corduben. sit mentio. in Beneficiis autem, quae de iure, seu vniuersali consuetudine sunt liberae collationis Episcopi, non requiritur alia probatio, cum de iure talia censentur iuxta alias d. prima pars. cap. vltim. numero 8. & 12. & tertia parte cap. secundo a numero quarto & infra numero 530. & ibi quod ibi dicit Gonzal. quod in tali casu probatio debet esse concludens, non videtur verum ex his, quae cum eo diximus supra numero 478. & seq. unde non videtur loqui consequenter.

Sed quaerit Gonzal. t d. gloss. 43. a numer. 102. an sic prouisus ab Ordinario in aliquo ex quo mensibus Febr. April. & similibus qui uti actor se fundat in alternatiua Episcopi, tenetur probare residentiam de tempore vacationis, sic etiam prouisus in aliquo ex mensibus Martij, & Sept. qui, cessante alternatiua sunt Ordinarij, teneatur tanquam actor probare, quod Episcopus residebat in mensibus Febr. & Aug. respectiue, vel saltem in mense Martij, aut Sept. in quo contigit vacatio? Et resoluit, quod non, quoniam eo ipso, quod Episcopus acceptat alternatiuam mensium, inter Papam, & ipsum fit quoddam pactum, & permutatio mensium, & Papae inanes menses Martij, & Sep. ita, quod Episcopus pœnitere, & retrocedere non valeat, cum d. acceptatio sit quasi contractus, Mandos. cons. 18. & quae acceptatio censetur facta cum omnibus suis qualitatibus & oneribus videlicet residendi &c. & cum stante d. acceptatione menses Martij, & Sep. sint proprii menses Papae & Episcopus nullum habeat ius conferendi in illis, siue nō resideat in illis, vel in mensibus praecedentibus Febr. & Aug. semper collatio erit Papae, Mandos. ibi, ac propterea prouisus Apostolicus non tenetur in hoc casu probare aliquam residentiam, vel non residentiam Episcopi, & allegat dec. Laurentinam Canonicius 16. Dec. 1584. coram D. Blancheto, & Maioricen. Canonicius 15. Nouem. 1593. coram D. Mellino infra adductas numer. 693. & 672. sed ista ratio, & assumptum non est omnino verum, ut dicitur infra d. 687. vera tamen est dicta resolutio ex eo, quod, cum Episcopus elegerit, & acceptauerit alternatiuam, praesumendum est ea gaudere, & omnes alios sex menses esse Papae, nisi contrarium probetur. Rursus quaerit Gonzal. d. glo. 43. n. 116. an alternatiua designat gaudere Episcopus non residens in mensibus Iunij, & Decem. & consequenter prouisus ab Episcopo de Beneficiis vacantibus in istis mensibus, qui tanquam actor agit, teneatur probare residentiam, sicut prouisus de Beneficiis vacantibus in aliis 4. mensibus alternatiua? Et pluribus adductis inclinat in opinionem

affirmatiuam ex eo in summa, quod per nostram regulam alternatiua conceditur Episcopis in sex mensibus cum conditione, & onere residentiae, & omnes sex menses sub eadem clausula, & oratione ponunt, & ab eodem verbo reguntur, & determinantur, & Episcopus acceptando alternatiuam voluntarie se obligauit ad residentiam in omnibus, sex mensibus, sub conditione & poena amittendi ius conferendi, sub qua per regulam nostram indulgetur alternatiuae commodum, & ob hanc causam augentur per alternatiuam duo menses Ordinarii, ut cum hoc lucro, & augmento compensetur necessitas, & obligatio residendi in omnibus sex mensibus &c. sed ista opinio mihi videtur omnino falsa, contrariumque tenendum existimo, quia menses Iun. & Dec. semper sunt Ordinarii, siue alternatiua sit acceptata, siue non. Nec in istis sit aliqua permutatio, cum Papa, cum semper remaneant Ordinarii, & cum isti duo menses sint ordinarii, siue alternatiua, vere non conceduntur à Papa per alternatiuam Episcopis, quamuis in ea fiat etiam mentio de illis causa demonstrationis, & sic onus & conditio residentiae, non censetur impositum respectu illorum, sed aliarum 4. qui per alternatiuam de nouo conceduntur, & ita videtur communi sensu, & praxi receptum.

§. II.

De explicatione regulae, & notabilibus, quae ex eius verbis, seu circa ea deducuntur.

S V M M A R I A.

Per verb. reg. cum circa, clare reservatur Papa collatio Beneficiorum curatorum, quae, etiam si non essent addita ista verb. adhuc comprehenderetur numer. 508. tamen tollitur concursus numer. 509.

Verba reg. omnia Beneficia intelligenda videntur de Beneficiis perpetuis, non de manualibus, seu ad nutum amouibilibus, quae siue secularia, siue regularia, sub reservationibus non comprehenduntur.

Quamuis regula haec exprimat Beneficia regularia, quae sunt manualia, tamen aliquando sunt perpetua, & de istis, non de manualibus videtur intelligenda, numer. 511.

Beneficia regularia perpetua comprehenduntur in regula, etiam si de regularibus expressa mentio non fieret, quia Beneficiorum appellatione, etiam regularia veniunt &c. n. 512.

Beneficia regularia Ordinum militarium etiam minora, non comprehenduntur in hac reservatione contra Goncal. n. 513.

Comprehenduntur in hac reservatione, sicut etiam in aliis Beneficia, etiam tenuissima, & siue redditibus, & numer. 514.

An Beneficia patrimonialia includantur in reservatione huius regulae remissive? n. 515. & an Canonici Doctores, & Magistralis in ea comprehendantur etiam remissive? n. 516. & an hac regula procedat in Beneficiis Ecclesiae non numerata, etiam remissive? n. 517.

Hac regula caput Beneficia monachalia, etiam si sint Dignitates maiores, & principales n. 518.

Sub reg. cadunt Beneficia postea creata n. 519. id est amen non procedit in ipsa 1. vacante per creationem, sed in vacationibus succedentibus post primam provisionem,

num. 520.

Ampliatu reservatio huius regulae ad Beneficia ubique existenti, id est, siue in Ecclesiis Patria, cathedralibus, Metropolitanis, & Cathedralibus, siue aliis, quae tamen verba, maiori declarationis gratia, sunt addita: nam etiam alias veniunt in reservatione generali, &c. n. 521.

Octo menses Januarii, Februarii, &c. prout iacent, & putantur, sunt Apostolici, & reliqui quatuor remanent Ordinarii, &c. n. 522.

Vnde mensis incipiat, & computetur in proposito numer. 523. resolutur incipere à media nocte, nam dies naturalis, & consequenter mensis incipit à media nocte. Et media nox est ubi cepit sonare hora 12. n. 524. & ubi sunt diuersa horologia, standum horologio parochiae, seu vicinioris, aut per quod committitur ibi regitur &c. numer. 525. alias accipienda est media nox iuxta cursum noctis, & arbitrium, & à communiter accidentibus, & versantibus numer. 526. ubi de coniectura ex gallico cantu.

Quando vacat Beneficium per obitum alicuius, cuius mors ignoratur quo die, & mense fuerit, an censetur vacare in mense Apostolico, an in Ordinario, & Ordinarius possit illud conferre? numer. 527. resolutur, quando facta indagatio, quam Episcopus facere debet, id constare non potest, censeri vacare in mense ordinario, & Ordinarium posse conferre, nam praesumitur pro Ordinario, & praesumptio iuris transfert onus probandi in aduersarium, etiam possessorem &c. idque procedere, etiam quando provisio Ordinarii est posterior provisione Apostolica contra Goncalez, & respondetur cap. si à Sede Apostolica de Preben. in 6. & decisio. Putei 207. lib. tertio. & aliis de praesumptione vitae hominis loquentibus, &c.

Beneficium vacans in mense ordinario, non est reservatum ex eo, quod vacatio duret, ac intrat in mensem reservatum, quia regula solum reservat Beneficia de nouo vacatura in mensibus Apostolicis, secus ac in regula 2. reservatoria Beneficiorum vacantium Sede Episcopali vacante, &c. n. 526.

Beneficia vacantia Sede Apostolica vacante in mense alias Apostolico, non reservantur per superuenientem regulam mensium n. 537.

Reservatio regulae locum habet in Beneficiis vacantibus in mensibus Apostolicis, non solum 1. vice sed etiam aliis, non obstante regula. §. hoc sermone n. 538.

De verbis usque ad suae voluntatis beneplacitum remissive n. 539.

Beneficia vacantia in Romana curia non includuntur in reservatione huius regulae, in qua tamen includuntur alia Beneficia reservata contra Goncal. n. 540. quoniam quoad expressionem mensis vacationis, non habeat locum regula in Beneficiis alias reservatis n. 541. ubi etiam reprobatu Goncal. & an de reservatione per regulam nostram inducta esset etiam facienda mentio?

Beneficia in quocumque mense resignata in manibus Ordinarii, non sunt reservata per hanc regulam, & reprobatu Goncalez intelligens verba reg. alias quam per resignantem, etiam de resignat. coram Papa numer. 542.

In quolibet mense anni possunt permutari Beneficia coram Ordinario, cum vacant per resignationem numer. 543.

Regula ratum excipit resignationem expressam non verò tacitam, quae ipso iure fieri intelligitur, numero 544.

In vacantibus per resignationem non habet locum cum alternatiua, cum non sint reservata per hanc regulam, habet